

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 08.12.1960 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1961 do: 31.03.1964

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

171

VYHLÁŠKA

vlády Československej socialistickej republiky a Ústrednej rady odborov

z 25. novembra 1960

o závodnom stravovaní

S budovaním vyspelej socialistickej spoločnosti, v ktorej stály rast spoločenskej produktivity práce a podstatný vzostup poľnohospodárskej výroby sú základom pre zabezpečenie sústavného zvyšovania životnej úrovne pracujúcich, vystupuje do popredia zvýšená starostlivosť o pracujúcich. Jednou z foriem tejto starostlivosti je závodné stravovanie, ktorého základným poslaním je zabezpečovať v súvislosti s prácou v zamestnaní pracujúcim stravu, ktorá zodpovedá zásadám správnej výživy a svojim zložením a množstvom pomáha čo najviac k obnove pracovnej sily a k upevneniu zdravia pracujúcich. Prevod závodných jedální a kantín do riadenia a starostlivosti hospodárskych a rozpočtových organizácií a príslušných organizácií Revolučného odborového hnutia zabezpečuje bezprostredný vplyv pracujúcich na riadenie, správu a kontrolu závodného stravovania a vytvára tým predpoklady pre zvyšovanie jeho úrovne. Vláda Československej socialistickej republiky spoločne s Ústrednou radou odborov ustanovujú:

Časť I

Organizácia závodných jedální

§ 1

Zriadenie, zmeny a zrušenie závodných jedální, kantín a pomocných hospodárstiev

(1) V súlade s potrebami a starostlivosťou o pracujúcich hospodárske organizácie, osobitné rozpočtové, rozpočtové a iné organizácie (ďalej len „organizácie“) zriaďujú a spravujú závodné jedálne, kantíny-bufety (ďalej len „kantíny“) a pomocné hospodárstva a zabezpečujú plánovité rozširovanie ich kapacity a rozvoj ich služieb.

(2) Závodné jedálne, kantíny a pomocné hospodárstva sa zriaďujú na návrh závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia (ďalej len „závodný výbor“) po vyjadrení okresného národného výboru a so súhlasom okresnej odborovej rady.

(3) Závodnými jedálňami sa rozumejú:

a) Samostatné závodné jedálne s prípravou a výdajom jedál (včítane diétnych jedál) pre vlastných zamestnancov.

Samostatné jedálne tiež na základe zmluvy medzi príslušnými organizáciami, uzavretej so súhlasom príslušných závodných výborov, zabezpečujú prípravu jedál pre stravníkov z organizácií, ktoré si zriadili len jedálne bez prípravy jedál, alebo prijímajú stravníkov z iných organizácií, v ktorých z vážnych dôvodov nie je zatiaľ zriadená závodná jedáleň.

Ak nedôjde medzi organizáciami k dohode, rozpory rieši okresná odborová rada po vyjadrení okresného národného výboru.

- b) Združené závodné jedálne s prípravou a výdajom jedál (včítane diétnych jedál). Združené závodné jedálne sa zriaďujú v mieste, kde je viac malých organizácií, pre zamestnancov ktorých nemožno zabezpečiť závodné stravovanie iným spôsobom. Združené jedálne zriaďujú organizácie na základe zmluvy, v ktorej sa určí, ktorá z organizácií združenú závodnú jedáleň bude spravovať. Prevádzateľom združenej závodnej jedálne môže byť tiež miestny národný výbor.
- c) Jedálne bez prípravy jedál a s ich dovozom z iných závodných jedální.

(4) Organizácie môžu zriadiť buď závodnú jedáleň, závodnú jedáleň s kantínou alebo závodnú jedáleň s kantínou a s pomocným hospodárstvom, prípadne závodnú jedáleň s pomocným hospodárstvom alebo len kantínu.

(5) Zariadenia uvedené v odseku 1 majú pri hospodárskych organizáciách a osobitných rozpočtových organizáciách charakter pridruženého hospodárstva, pri rozpočtových organizáciách charakter vedľajšieho hospodárstva.

(6) Pri zrušení závodnej jedálne, kantíny alebo pomocného hospodárstva alebo pri podstatnej zmene ich prevádzky (napríklad pri dočasnom vyradení z prevádzky) postupuje sa obdobne ako pri ich zriaďovaní. Orgány uvedené v odseku 2 rozhodujú i o prevode stravníkov do iných závodných jedální.

Časť II

Stravovanie v závodnej jedálni

§ 2

Účasť na závodnom stravovaní

(1) Stravovania v závodnej jedálni sa môžu zúčastniť:

- a) Zamestnanci organizácie, pri ktorej je zriadená závodná jedáleň, ktorí pracujú najmenej polovicu pravidelného pracovného času, učni, študujúci a žiaci počas výrobnjej praxe alebo praktického výcviku v tejto organizácii a vedeckí aspiranti a brigádnici pracujúci v organizácii.
- b) Zamestnanci organizácie, pri ktorej nie je zriadená závodná jedáleň, ktorí pracujú najmenej polovicu pravidelného pracovného času, ďalej učni, študujúci a žiaci počas výrobnjej praxe alebo praktického výcviku, vedeckí aspiranti a brigádnici pracujúci v tejto organizácii, ak hromadné stravovanie uvedených osôb sa zabezpečilo zmluvou medzi príslušnými organizáciami. Ak ide len o stravovanie jednotlivých osôb, stačí súhlas príslušných organizácií a závodných výborov. Ak organizácia nemá vo vlastnej závodnej jedálni diétne stravovanie vhodné pre druh ochorenia zamestnanca a zamestnanec sa musí stravovať v najbližšej cudzej závodnej jedálni s vhodným diétnym stravovaním, nie je potrebný súhlas vlastnej organizácie a závodného výboru.
- c) Domácki robotníci v závodnej jedálni organizácie, pre ktorú pracujú, prípadne v závodnej jedálni inej organizácie v mieste bydliska, ak ich pracovné výsledky zodpovedajú výkonu plne zamestnaného pracovníka.

(2) Ďalej sa môžu v závodných jedálnach stravovať len so súhlasom organizácie, ktorá závodnú jedáleň spravuje, a so súhlasom príslušného závodného výboru

- a) študujúci, pre ktorých nie je zriadená v ich školách ani v najbližšom okolí školská jedáleň (menza),
- b) funkcionári a pracovníci organizácií na pracovných cestách,
- c) dôchodcovia, ktorí nebyvajú v domovoch dôchodcov, alebo pre ktorých nie je zriadená v blízkosti ich bydliska osobitná jedáleň pre spoločné stravovanie dôchodcov,
- d) rodinní príslušníci zamestnancov.

(3) Výberové jedlá môžu sa podávať len zamestnancom vlastnej organizácie alebo zamestnancom organizácií, ktoré zriadili združenú závodnú jedáleň.

§ 3

Zamestnávateľský príspevok

(1) Organizácie poskytujú závodným jedálňam za zamestnancov a osoby uvedené v § 2 ods. 1, pokiaľ odoberajú v závodnej jedálni základné jedlá alebo základné diétne jedlá, príspevok Kčs 1,10 denne, a to na obed alebo večeru.

(2) V čase práceneschopnosti alebo materskej dovolenky sa príspevok poskytuje bez zreteľa na to, v ktorej závodnej jedálni sa zamestnanec v tomto čase stravuje, avšak len vtedy, ak sa stravoval v závodnej jedálni bezprostredne pred práceneschopnosťou alebo materskou dovolenkou. V čase zákonnej dovolenky na zotavenie príspevok sa poskytuje len vtedy, ak sa zamestnanec stravuje v tej závodnej jedálni, v ktorej sa stravoval pred nástupom na dovolenku.

(3) Príspevok Kčs 1,10 sa neposkytuje:

- a) ak sa zamestnanec stravuje v závodnej jedálni podľa noriem pre výberové jedlá alebo ak sa stravuje v zariadení verejného stravovania,
- b) ak sa stravuje bez súhlasu organizácie a závodného výboru v cudzej závodnej jedálni podľa noriem pre základné jedlá,
- c) ak zamestnanec dostáva akýkoľvek iný príspevok (náhradu) na stravu, s výnimkou odlučného a rodinných podpôr v organizovanom nábore,
- d) za rodinných príslušníkov zamestnancov.

(4) Spôsob a výšku úhrady za dôchodcov a študujúcich určí Ústredná rada odborov v dohode so Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia a Ministerstvom školstva a kultúry.

§ 4

Spotrebné materiálové normy

(1) Závodná jedáleň pri príprave jedál sa spravuje materiálovými spotrebnými normami, ktoré určí Ústredná rada odborov v spolupráci s Ministerstvom vnútorného obchodu a s Ministerstvom zdravotníctva pre jednotlivé cenové skupiny jedál.

(2) Normy sa určia osobitne

- a) pre základné jedlá, a to
norma A pre cenovú skupinu závodného stravovania I-II,
norma B pre cenovú skupinu závodného stravovania III-IV,
norma C pre cenovú skupinu závodného stravovania V-VI,
- b) pre základné diétne jedlá,
- c) pre výberové jedlá.

§ 5

Ceny jedál

(1) Stravníci, ktorí sa stravujú v závodnej jedálni, platia za základné jedlá pripravené podľa spotrebných materiálových noriem tieto ceny:

	Kčs
v cenovej skupine závodného stravovania I	2,20
v cenovej skupine závodného stravovania II	2,80
v cenovej skupine závodného stravovania III	3,60
v cenovej skupine závodného stravovania IV	4,20
v cenovej skupine závodného stravovania V	4,80
v cenovej skupine závodného stravovania VI	5,50

(2) Pre základné diétne jedlá sa určia ceny podľa spotrebných materiálových noriem.

(3) Ak je zavedená obsluha pri stole, zvyšujú sa ceny podľa odsekov 1 a 2 o 10 halierov.

(4) Stravníci, za ktorých organizácia neposkytuje závodnej jedálni zamestnávateľský príspevok, priplácajú k cenám podľa odsekov 1 a 2 sumu Kčs 1,10 a sumu zodpovedajúcu pomernému dielu úhrady odpisov základných prostriedkov a nákladov na poskytované služby (§ 6 ods. 4).

(5) Ceny výberových jedál, pripravených podľa noriem a ceny platné pre kantíny sú uvedené v príslušnom cenníku maloobchodných cien.*)

(6) O cenových skupinách závodného stravovania, podľa ktorých bude závodná jedáleň variť, rozhoduje závodný výbor po prerokovaní na schôdzke stravníkov.

Časť III

Finančné a hmotné zabezpečenie

§ 6

(1) Organizácia plánuje a zabezpečuje v súlade s platnými mzdovými predpismi a normami a podľa metodických pokynov Štátnej plánovacej komisie počet pracovníkov, mzdový fond a osobné náklady mimo mzdového fondu, ďalej plánuje a zabezpečuje podľa metodických pokynov Štátnej plánovacej komisie potrebné investície a generálne opravy, ako aj všetky prostriedky na údržbu závodnej jedálne. Financovanie závodných jedální upravujú osobitné predpisy Ministerstva financií.

(2) Pri investičnej výstavbe nových podnikov je povinnosťou príslušných investorov zabezpečiť vo svojom pláne financovanie výstavby závodných jedální potrebnej kapacity.

(3) Odpisy zo základných prostriedkov používaných závodnou jedálňou pri hospodárskej a osobitnej rozpočtovej organizácii sú súčasťou vlastných nákladov organizácie.

(4) Organizácia, pri ktorej je závodná jedáleň zriadená, poskytuje závodnej jedálni miestnosti, vykurovanie, elektrinu, plyn, paru, vodu a podľa potreby i dopravné prostriedky včítane pohonných hmôt, platu vodiča a závozníka na dopravu zásob a na dopravu jedál na pracovisko svojich zamestnancov.

(5) Organizácie, ktorých zamestnanci sa stravujú v cudzej závodnej jedálni na základe zmluvy alebo len so súhlasom svojej organizácie a závodného výboru alebo ktorých zamestnanci sa diétne stravujú v najbližšej cudzej závodnej jedálni, sú povinné uhradiť mesačne organizáciám, ktoré tieto jedálne spravujú, aj pomerný diel úhrady odpisov základných prostriedkov a nákladov na služby poskytované podľa predchádzajúceho odseku. Výška úhrady je súčasťou zmluvy medzi organizáciami a môže sa určiť paušálom.

(6) Pri združenej závodnej jedálni poskytujú príslušné organizácie podľa zmluvy pomerný diel úhrady nákladov na základné prostriedky, pomerný diel odpisov základných prostriedkov a nákladov na poskytované služby tej organizácii, ktorá závodnú jedáleň spravuje.

(7) Organizácia, ktorá zriadila jedáleň bez prípravy jedál, vybavuje ju potrebným zariadením a udržiava ju v riadnom stave. Uhradzuje aj všetky náklady, vrátane nákladov na dovoz jedla.

Časť IV

Zásobovanie a prevádzka

§ 7

Zásobovanie

Dodávky tovaru pre závodnú jedáleň organizácia zabezpečuje priamo u dodávateľov v rámci plánu maloobchodného obratu. Pri nákupe tovaru organizácia má nárok na maloobchodnú zrážku.

§ 8

Príprava jedál

(1) Pri príprave jedál závodná jedáleň sa spravuje výrobným plánom, ktorý zostavuje denne na základe jedálneho lístku a počtu predplatených druhov jedál. Podľa týchto podkladov a podľa spotrebných materiálových noriem sa vykonáva výpočet potreby surovín a ich výdaj zo skladu.

(2) Jedálny lístok zostavuje vedúci závodnej jedálne a vedúci kuchár za účasti členov komisie stravníkov vždy na týždeň vopred, a to osobitne pre základné jedlá, základné diétne jedlá a pre výberové jedlá. Jedálny lístok musí sa zostaviť tak, aby zodpovedal zásadám správnej výživy a aby sa jednotlivé druhy jedál často neopakovali. Na obed alebo na večeru nesmie sa pripravovať rovnaký druh základných, základných diétnych a výberových jedál. K jedlám treba podávať aj šaláty, surovú zeleninu, ovocie atď.

(3) Závodná jedáleň pripravuje na obed alebo na večeru ľubovoľný počet druhov jedál, najmenej však dva druhy základných jedál. Závodná jedáleň môže podľa potreby a prevádzkových podmienok v dohode s komisiou stravníkov zaviesť stravovanie i vo viacerých cenových skupinách. Pritom sa musí dodržať zásada, že v jednotlivých cenových skupinách nebudú sa podávať na obed alebo na večeru tie isté druhy jedál.

(4) Závodná jedáleň si môže v dohode s komisiou stravníkov zvoliť pre výrobu polievok a príloh ktorúkoľvek spotrebnú materiálovú normu, pričom voľba je záväzná najmenej po čas štvrt roka.

(5) Základné druhy surovín tvoriace hlavnú zložku jedla a ich množstvo uvedené v spotrebných materiálových normách sú záväzné, s výnimkou uvedenou v § 9 ods. 3.

(6) Pri doplnkových surovinách (korenie, soľ, ocot a pod.) možno vykonávať úpravu podľa chuťových zvyklostí stravníkov.

(7) Technologický postup výroby jedál uvedený pri každej spotrebnej materiálovej norme zabezpečuje správnu akosť jedla a je potrebné ho dodržiavať.

§ 9

Spotreba potravín

(1) Pre spotrebu potravín na jedno jedlo podľa spotrebných materiálových noriem a pre jednotlivé cenové skupiny závodného stravovania určujú sa tieto priemerné ročné finančné limity:

a) pri základných jedlách:

Cenová skupina závodného stravovania	Finančný limit na jedno jedlo v maloobchodných cenách Kčs
I	2,55
II	3,15
III	3,95
IV	4,55
V	5,15
VI	5,85

b) pri základných diétnych jedlách podľa druhu ochorenia a podľa spotrebných materiálových noriem.

(2) V rámci ročného finančného limitu spotreby potravín môže závodná jedáleň v dohode s komisiou stravníkov upravovať spotrebu potravín pre jednotlivé obdobia podľa sezónneho zásobovania. Určené ročné finančné limity sú záväzné, s výnimkou uvedenou v odseku 3.

(3) Výsledky pomocných hospodárstiev, t. j. surovinové a finančné výťažky, závodná jedáleň použije v prospech závodného stravovania, na spestrenie jedálneho lístku a na prípadné zvyšovanie dávok alebo zámenu potravín určených spotrebnými materiálovými normami pre základné jedlá. (Ročný finančný limit spotreby potravín možno prekročiť o celkovú ročnú sumu rozdielov medzi obstarávacími nákladmi na potraviny a ich maloobchodnými cenami.)

§ 10

Prevádzka závodných jedální

(1) Na jedálnom lístku sa uvádza názov závodnej jedálne, čas platnosti, označenie cenovej skupiny závodného stravovania, presné názvy jedál podľa spotrebných materiálových noriem, váha mäsa a príloh, meno vedúceho závodnej jedálne, vedúceho kuchára, dvoch poverených členov komisie stravníkov a lekára (diétnej inštruktorky), ktorí jedálny lístok schválili. Na jedálnom lístku výberových jedál sa uvádzajú aj ceny.

(2) Jedálny lístok musí sa vyvesiť na mieste prístupnom stravníkom. Závodná jedáleň je povinná uschovávať originály jedálnych lístkov po čas jedného roku. Jedálny lístok je potrebné zostavovať tak, aby zmeny sa vylúčili alebo obmedzili na najnutnejšiu mieru. Prípadné zmeny sa uvádzajú na jedálnom lístku najneskoršie deň vopred a musia sa schváliť komisiou stravníkov.

(3) Závodná jedáleň podáva jedlá predovšetkým na predplatné. Najkratší čas predplatného je jeden týždeň a najdlhší jeden mesiac. Okrem toho závodná jedáleň prijíma predplatné na jednotlivé obedy a večere deň vopred. Závodná jedáleň vracia predplatné, ak stravník odhlási predplatené jedlo najneskoršie deň vopred. Bližšie podmienky v oboch prípadoch určí vedúci závodnej jedálne po dohode s komisiou stravníkov. Ustanovenie tohto odseku sa nevzťahuje na zamestnancov v pôsobnosti Ministerstva dopravy a spojov.

(4) Stravníkom z iných organizácií závodná jedáleň vracia len cenu jedla, ktorú stravník zaplatil. Príspevok Kčs 1,10 vráti príslušnej organizácii priamo.

(5) Predané obedy (večere), na ktoré organizácia poskytuje príspevok, musia sa vykazovať oddelene od obedov (večeri), na ktoré sa príspevok neposkytol. Predané i nepredané predplatné lístky musia sa zúčtovať.

(6) Jedlá sa vydávajú na predplatné lístky s dátumom a označením závodnej jedálne. Kontrola počtu vydaných pokrmov sa vykonáva denne; podkladom sú predplatné lístky odovzdané stravníkmi.

(7) Vedúci závodnej jedálne je povinný zabezpečiť, aby jedlá sa včas pripravili na výdaj a aby sa po celý čas výdaja udržiavali v náležitej teplote. Výdaj jedla treba organizovať tak, aby stravníci nestrácali čas čakaním.

(8) Závodná jedáleň je povinná zabezpečiť predaj príloh a doplnkov k jedlám (ryže, zemiakov, knedlí, ovocia, zeleniny, šalátov a pod.) navyše za ceny uvedené v príslušnom cenníku maloobchodných cien.*)

§ 11

Prevádzka kantín

(1) Kantína je povinná mať na sklade sortiment tovaru určený príslušnými predpismi.

(2) V kantíne musí byť na nahliadnutie cenník maloobchodných cien predávaného tovaru. Po skončení predaja sa denne vykonáva vyúčtovanie tržby, ktoré sa kontroluje spravidla na základe inventúry tovaru. Spôsob odvádzania tržby určí vedenie organizácie podľa platných predpisov o odvode tržieb. Vystavený tovar musí sa označiť cenami, vážiť alebo merať v čistej váhe a správnej miere.

(3) Výsledky hospodárenia kantín sa používajú na úhradu prevádzkových nákladov závodnej jedálne; slúžia predovšetkým na zvýšenie kultúrnej úrovne závodného stravovania a nesmú sa použiť na úhradu nákladov pomocného hospodárstva a na zvýšenie určených finančných limitov spotreby potravín.

(4) O finančnom a hmotnom zabezpečení, zásobovaní a kontrole kantín platia obdobne §§ 6, 7 a 19 tejto vyhlášky.

§ 12

Čas podávania jedál a prevádzkový čas

Čas podávania jedál v závodných jedálňach a prevádzkový čas v kantínach sa prispôbuje pracovnému času alebo pracovným smenám zamestnancov organizácie; prevádzkový čas musí sa vopred dohodnúť s vedením organizácie a so závodným výborom.

§ 13

Predaj nápojov

V závodných jedálňach a kantínach sa predávajú nealkoholické nápoje a pivo 7° a 8°. Predaj piva vyššej stupňovitosti, liehovín a iných alkoholických nápojov je zakázaný.

§ 14

Pomocné hospodárstvo závodných jedální

(1) Pre zlepšenie závodného stravovania organizácia zriaďuje a spravuje pomocné hospodárstvo po schválení príslušným okresným hygienikom.

(2) Organizácia poskytuje pre prevádzku pomocného hospodárstva priestor, základné prostriedky (fondy) a potrebné zariadenia.

(3) V pomocnom hospodárstve sa môže pestovať zelenina a ovocie, chovať hydina, produkovať vlastné krmivo, môžu sa vykrmovať ošípané a pod. Na výkrm ošípaných a chov hydiny sa použijú predovšetkým odpadky potravín a krmiva z vlastnej produkcie pomocných hospodárstiev.

(4) Organizácia môže uzavrieť zmluvu s jednotným roľníckym družstvom alebo iným poľnohospodárskym závodom o využití odpadkov zo závodnej jedálne na výkrm ošípaných za protidodávku bravčového mäsa.

(5) O prevádzke a hospodárení pomocného hospodárstva sa vedie evidencia oddelene od hospodárenia závodnej jedálne tak, aby sa získal prehľad o stavoch hospodárskeho zvieratstva, o prírastkoch za sledované obdobie, o celkovej produkcii a o nákladoch pomocného hospodárstva.

§ 15

Zdravotnícke a bezpečnostné predpisy

Prevádzkové miestnosti, ich vybavenie a prevádzka závodných jedální, kantín a pomocných hospodárstiev musia zodpovedať príslušným zdravotníckym (najmä hygienickým) a bezpečnostným predpisom.

Časť V

Pracovníci závodných jedální

§ 16

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov závodnej jedálne, kantíny a pomocného hospodárstva sa určí podľa noriem, ktoré vydá Ústredná rada odborov v dohode so Štátnou plánovacou komisiou.

§ 17

Povinnosti pracovníkov

(1) Závodnú jedáleň, kantínu a pomocné hospodárstvo riadi organizáciou ustanovený vedúci; je zodpovedný vedúcemu organizácie, pri ktorej je závodná jedáleň zriadená, za riadne hospodárenie závodnej jedálne, kantíny a pomocného hospodárstva, za zverené hospodárske prostriedky, za dobrú úroveň a plynulý chod zverených zariadení.

(2) Vedúci kuchár riadi prácu všetkých pracovníkov svojho úseku a zodpovedá vedúcemu závodnej jedálne za ich riadnu činnosť.

(3) Organizácia je povinná v spolupráci so závodným výborom starať sa o sústavné zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov závodnej jedálne.

Časť VI

Hospodárenie a kontrola

§ 18

Hospodárenie

(1) Ak vznikne ako výsledok hospodárenia závodnej jedálne pri hospodárskej organizácii zisk, je tento zisk ziskom z inej realizácie. Rozpočtové organizácie odvedú zisk z hospodárenia závodnej jedálne do príjmov rozpočtu, osobitné rozpočtové organizácie odvedú zisk do príjmov rozpočtu svojho nadriadeného orgánu.

(2) Ak vznikne z hospodárenia závodnej jedálne (včítane kantín) strata, ktorá sa nezavinila, je pri hospodárskych a osobitných rozpočtových organizáciách stratou z inej realizácie. Pri rozpočtových organizáciách uhradí stratu rozpočtová organizácia, pri ktorej je závodná jedáleň zriadená.

§ 19

Kontrola

(1) Kontrolu činnosti a hospodárenia závodnej jedálne vykonáva podľa príslušných predpisov organizácia, ktorá závodnú jedáleň spravuje, odborové orgány všetkých stupňov, národné výbory a orgány štátnej obchodnej inšpekcie.

(2) Pre zápisy kontrolných orgánov o zistených závadách a nedostatkoch musí byť v závodnej jedálni kontrolná kniha s priebežne očíslovanými listami, opatrená pečiatkou závodnej jedálne. Každý kontrolný orgán je po vykonanej kontrole povinný urobiť záznam do kontrolnej knihy.

(3) Ak odoberie kontrolný orgán vzorky tovaru, riadne ich zabezpečí pred zámenou (zapečatí a pod.). O odobratí vzoriek, ktoré musia zodpovedať príslušným ustanoveniam, urobí kontrolný orgán záznam v kontrolnej knihe a vydá závodnej jedálni potvrdenie. Podľa jeho rozhodnutia môže sa tovar, ktorého vzorky odobral, vziať z predaja, dokiaľ nedôjdu výsledky skúšok. Zákaz ďalšieho predaja tovaru musí sa dať písomne. Náklady vzniknuté znaleckými alebo laboratórnymi skúškami uhradzuje závodná jedáleň, pokiaľ osobitné predpisy neurčia inak.

(4) Všetky nedostatky zistené kontrolným orgánom je vedúci závodnej jedálne povinný odstrániť v lehote určenej kontrolným orgánom. Opatrenia, ktoré sa urobia na odstránenie nedostatkov, poznamená vedúci závodnej jedálne do kontrolnej knihy, a to s uvedením lehoty na ich vykonanie a mien osôb, ktoré za vykonanie zodpovedajú.

(5) V každej závodnej jedálni musí byť na viditeľnom a ľahko prístupnom mieste kniha prianí a sťažností, ktorá musí mať náležitosti určené príslušnými predpismi.*)

(6) V každej závodnej jedálni musí byť k dispozícii kniha ochutnávok. Do tejto knihy robia záznamy najmenej dvaja členovia komisie stravníkov o akosti, úprave a chuti jedál a zistené nedostatky ihneď prejednávajú s vedením závodnej jedálne.

Časť VII

Metodické riadenie

§ 20

(1) Centrálna a metodická riadenie závodného stravovania v spoločných základných otázkach je zverené Ústrednej rade odborov.

(2) Úlohy odborových orgánov a rozsah účasti stravníkov na riadení, správe a kontrole závodného stravovania určí Ústredná rada odborov.

Časť VIII

Rozsah platnosti

§ 21

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje na závodné jedálne, kantíny a pomocné hospodárstva s výnimkou týchto zariadení v úseku Ministerstva národnej obrany a ozbrojených súčastí Ministerstva vnútra; pre zariadenia v týchto úsekoch, pokiaľ sa v nich stravujú celkom alebo prevážne civilní zamestnanci, platia však ustanovenia tejto vyhlášky v rozsahu, ktorý určí Ústredná rada odborov v dohode s ministerstvami národnej obrany a vnútra.

(2) Vyhláška sa ďalej nevzťahuje na:

jedálne jednotných roľníckych družstiev, školské jedálne, jedálne internátnych škôl a kurzov, jedálne učňovských zariadení a jedálne výchovni dorastu,

jedálne zdravotníckych a sociálnych zariadení, ak nie je v nich oddelené stravovanie zamestnancov od stravovania ošetrovaných osôb.

(3) V akom rozsahu sa vzťahuje táto vyhláška na vysokoškolské menzy (jedálne), určí Ministerstvo školstva a kultúry v dohode s Ústrednou radou odborov a Ministerstvom vnútorného obchodu.

Časť IX **Záverečné ustanovenia**

§ 22

O organizácii práce, o prevádzke závodných jedální a kantín a o právach a povinnostiach zamestnancov platia obdobné ustanovenia vyhlášky Ministerstva vnútorného obchodu č. 203/1959 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydávajú základné predpisy pre prácu závodov verejného stravovania. Ústredná rada odborov po prerokovaní s Ministerstvom vnútorného obchodu môže určiť osobitnú úpravu základných predpisov pre prácu závodných jedální, kantín a pomocných hospodárstiev závodných jedální.

§ 23

Platové (mzdové) pomery pracovníkov závodných jedální sa spravujú predpismi platnými pre zamestnancov verejného stravovania.

§ 24

(1) Zrušujú sa vyhláška Ministerstva vnútorného obchodu č. 96/1955 Ú. l. (Ú. v.) o závodných jedálňach v znení vyhlášky č. 198/1956 Ú. l. (Ú. v.) a vyhláška Ministerstva vnútorného obchodu č. 265/1956 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa určujú ročné finančné limity spotreby potravín v závodných jedálňach.

(2) Do času, než sa vydajú vykonávacie predpisy podľa tejto vyhlášky, postupuje sa primerane podľa doterajších predpisov; podľa doterajších predpisov sa postupuje aj u závodných jedální, ktoré po dni účinnosti tejto vyhlášky na prechodný čas budú spravované podnikom reštaurácie a jedálne, alebo spotrebnými družstvami.

§ 25

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1961.

Široký v. r.

Zupka v. r.

*) Cenník maloobchodných cien č. 72 - Jedlá a nápoje v závodných jedálňach.

*) Vyhláška Ministerstva vnútorného obchodu č. 218/1954 Ú. l. (č. 244/1954 Ú. v.) o jednotnom vedení knihy prianí a sťažností v maloobchodných predajniach a závodoch spoločného stravovania.

